

INSTITUCIJA OMBUDSMANA

BILTEN

(Rezime preporuka iz Godišnjeg izveštaja 2012)

PREPORUKE U VEZI SA PRAVOM NA ŽIVOT

Kosovska policija da bude efikasnija u otkrivanju počilaca krivičnih dela kojima se krši pravo na život.

Institut za sudsku medicinu o okviru Ministarstva pravde da sprovede bez odlaganja zakonom predviđene akcije za završetak autopsije u slučajevima ubistava u razumnom zakonskom roku.

Tužilaštvo da sprovede potpune istrage, sveobuhvatne, efikasne i bez odlaganja, u roku koji je propisan zakonom.

Kosovski institut za pravosuđe, da nastavi da sprovodi obuke za sudije i tužioce u oblasti krivičnog prava, posebno u oblastima koje se bave pravom na život.

SSK da ubrza imenovanje novih sudija i tužilaca, kako bi se izbeglo kašnjenje u postupku, zbog njihovog malog broja.

Ministarstvo unutrašnjih poslova da sprovede preporuke Ombudsmana u vezi upotrebe pirotehničkih sredstava.

PREPORUKE U VEZI SA PRAVIMA OPTUŽENOG

Da se sprovode i druge alternativne mere, ne samo pritvor, kao sredstvo obezbeđenja optuženog.

Sudski i Tužilački savet da vrše veći nadzor u radu sudija i tužilaca, kao i da preduzmu disciplinske mere protiv sudija i tužilaca u slučajevima neopravdanog i protivzakonitog odugovlačenja i u slučajevima nezakonitog pritvora.

Advokatska komora Kosova, da vrši pojačani nadzor na rad advokata i da izriče mere protiv onih koji krše Zakon o advokaturi i profesionalni etički kodeks advokata.

PREPORUKE U VEZI SA SLOBODOM KRETANJA

Da Vlada Kosova, odnosno Ministarstvo unutrašnjih poslova, preduzme sve potrebne mere kako bi u što kraćem roku rešio sve podnete zahteve za preregistraciju vozila i izda stalne registarske oznake.

Da Vlada Kosova preduzme sve odgovarajuće mere oko pitanja osiguranja motornih vozila i uklanjanja svih administrativnih prepreka, radi što efikasnijeg i bržeg prometa roba i slobodnog kretanja ljudi.

Da Vlada Kosova, odnosno Ministarstvo infrastrukture, preduzme neophodne mere kako bi se nastavilo neometano odvijanje humanitarnog transporta.

PREPORUKE U VEZI PRAVA NA BRAK I PORODICU

Sudski savet Kosova da nastavi sa imenovanjem novih sudija, u cilju povećanja efikasnosti u sudovima i da se izbegne kašnjenje u postupcima.

Kosovski institut za pravosuđe da organizuje dodatnu obuku za sudije koji treba da sude u porodičnim predmetima.

Sudovi bi trebalo da budu nepristrasni u donošenju odluka, posebno u pogledu polne diskriminacije u slučajevima za određivanje roditeljskog starateljstva nad decom.

CSR - a da obavljaju svoje dužnosti i odgovore sudovima u slučajevima kada se zahteva njihova stručna procena.

PREPORUKE U VEZI SA PRAVOM NA PRISTUP U JAVNA DOKUMENTA

Za Vladu Republike Kosova, odnosno Ministarstvo za javnu upravu (MJU) da preduzmu konkretne mere za povećanje transparentnosti državne uprave, koja treba da bude otvorena za javnost, objavljivanjem prava, obaveza i usluga ustanova, službi i javnih institucija prema građanima, način na koji se ostvaruje pristup javnim dokumentima i šta je neophodno za rešavanje problema koje građani imaju, u skladu sa zakonom.

Za Vladu Republike Kosovo da preduzme konkretne mere da senzibilizuje javnost u vezi ostvarivanja prava na pristup u javna dokumenta, kao i podizanje svesti institucija i javnih autoriteta, koji imaju obavezu da poštuju ovo pravo.

Za Vladu Republike Kosovo da preduzme konkretne akcije i izradi listu klasifikacije dokumenata u svim javnim institucijama, kao potrebu da se izbegne proizvoljnost ili uskraćivanje pristupa službenim dokumentima.

Da sve javne institucije u Republici Kosovo, imenuju lica odgovorna za prijem zahteva za pristup u javna dokumenta u onim ustanovama u kojima to nije učinjeno.

Za Parlament i Vladu Republike Kosovo da se preduzmu konkretne akcije za usklađivanje ZPJD sa drugim zakonima, a posebno Zakonom o klasifikaciji informacija i verifikaciji bezbednosti i Zakonom o zaštiti ličnih podataka, da bi se omogućila njegova primena u praksi i izbegnu problemi sa kojima se suočavaju organi javne uprave.

Skupština Kosova da stvori izvršni mehanizam, koji bi osigurao efikasnu primenu ZPJD.

Implementacija preporuka Ombudsmana za pristup u javna dokumenta, od strane svih organa javnih institucija.

PREPORUKE U VEZI SA SLOBODOM OKUPLJANJA

Sudska istraga o ponašanju policije, koja je upotrebila silu protiv demonstranata i slučajnih prolaznika na protesti 14. januara 2012, u Podujevu i graničnom prelazu Bela Zemlja.

Da identifikuje i dovodi pred pravdom sve one pojedince iz policijskih snaga koji su upotrebili silu i/ili naredili upotrebu policijske sile protiv demonstranata 14. januara 2012.

Da identifikuje i izvede pred pravdu sva lica koja su upotrebila silu tokom protesta protiv policije Kosova.

Da se razmotri uloga i misija Policijskog inspektorata Kosova, da se ispitaju od strane nezavisnog tela i da se suoče sa zakonskom odgovornošću službenici ovog inspektorata, koji su prekršili etički kodeks i pravila rada Policijskog inspektorata Kosova, 14. januara 2012.

Preduzeti disciplinske i zakonske mere protiv pripadnika Specijalne jedinice policije, koji je ometao rad predstavnika Institucije Ombudsmana i koji je pretio predstavniku Institucije Ombudsmana.

Za Specijalnu jedinicu policije Kosova da se organizuje specijalna obuka u vezi sa upravljanjem situacijama kada su u pitanju veliki broj ljudi na raznim javnim skupovima, prema uputstvu Venecijanske komisije za proteste, sa posebnim naglaskom na poštovanje ljudskih prava i sloboda.

Od Ministarstva unutrašnjih poslova se zahteva da svi pripadnici policije Republike Kosovo, bez obzira na formu, način i situaciju angažovanja i jedinica u kojima su raspoređeni, nose identifikacioni broj.

Kosovska policija kao institucija za zaštitu ustavnog poretka i javne bezbednosti, javnog zdravlja, prava i sloboda, moraju nužno unapred zahtevati kontakt sa organizatorima javnih skupova za njihovo planiranje, kada je to potrebno, zbog mesta, vremena i broja učesnika, ako nisu izričito zabranjeni posebnom odlukom

PREPORUKE U VEZI SA PRAVOM NA IZBOR I UČEŠĆE

Sudskom Savetu Kosova, odnosno svim kompetentnim sudovima na Kosovu, Ombudsman preporučuje da pravilno odmere kazne koje će biti u srazmeri sa učinjenim krivičnim delom, i kao takve bi sprečile buduće potencijalne prekršioce izbornih zakona.

Skupštini Republike Kosova se preporučuje da što pre, u svakom slučaju pre sledećihh opštih izbora na lokalnom i nacionalnom nivou, završava revidiranje izbornih zakona, sa jasnijim i preciznijim odredbama, kojim bi se olakšavalo sprovođenje i tumačenje izbornih zakona.

Centralnoj Izornoj Komisiji se preporučuje da što pre reši probleme sa ažuriranjem biračkih spiskova, a pre svega brisanje preminulih osoba, kao i ažuriranje adresa birača, mesta glasanja i slično, a takođe i uklanjanje postojećih problema i grešaka prilikom slanja obrazaca Centru za prebrojavanje i rezultate (CPR).

Centralnoj Izornoj Komisiji se preporučuje da preduzme sve potrebne mere za ažuriranje web stranice CIK-a sa izveštajima i informacijama o aktivnostima CIK-a i drugih odgovornih institucija o izborima, naročito na srpskom i jezicima drugih nevećinskih zajednica

PREPORUKE U VEZI SA PRAVOM NA PRIVATNOST

Kosovska policija i opštinske inspekcije deluju odlučno u skladu sa zakonom na zaštiti prava na privatnost, u svim njenim oblicima.

Skupština i Vlada Republike Kosova, da pripreme na usvajanje Zakon o prisluškivanju telekomunikacija na Kosovu, koji bi trebao da bude u potpunosti u skladu sa kriterijumima i standardima koji su utvrđeni međunarodnim instrumentima koji se primenjuju na Kosovu.

PREPORUKE U VEZI SA PRAVOM NA IMOVINU

Vlada Republike Kosova da uspostavi funkcionalnu pravnu infrastrukturu za regulisanje pitanja imovine, koja je lako primenljiva.

Vlada Republike Kosova i kosovske opštine, da omoguće i obezbede uživanje imovinskih prava u celosti, nesmetano i bez diskriminacije.

Opštine da obezbede svojim građanima slobodno, sigurno i neometano korišćenje privatne imovin, u skladu sa zakonom.

Sve opštine na Kosovu da zajedno i u saradnji sa Kosovskom policije, naročito u urbanim centrima na Kosov, obezbede svakom građaninu siguran i slobodan pristup i korišćenje, javne imovine.

Opština Priština da saraduje sa IO i preduzme mere propisane zakonom protiv svih službenika koji ne saraduju sa IO.

Kosovska agencije za imovinu da ispuni svoju zakonsku misiju, da stvori funkcionalnu šemu za razumnu nadoknadu za nosioce imovinskih prava, bez diskriminacije na celoj teritoriji Republike Kosovo, uključujući i severni deo Mitrovice.

PREPORUKE U VEZI SA PRAVOM NA OBRAZOVANJE

Obezbediti sveobuhvatan i jednak pristup za svu decu u predškolskom obrazovanju do 6 godina.

Kompletno poboljšanje školske infrastrukture i održavanja objekata, sa posebnim naglaskom na higijenske i sanitarne uslove.

Nakon toga, jer uprkos prethodnim preporukama Ombudsmana, slučajevi nasilja i dalje se dešavaju u školama, Ombudsman zahteva od MONT i ODO, da preduzmu hitne korake da spreče ova dešavanja. U tom smislu, nastavak memoranduma o razumevanju je institucionalna obaveza između MONT-a MUP, MP, MRSZ i SSK, i njegovo blagovremeno primenjivanje u sprečavanju nasila u školskim institucijama je nužnost.

Ombudsman traži od Vlade Republike Kosova, a posebno MONT, da nastavi sa primenjivanjem svih strategija i memoranduma koji su do sada odobreni

PREPORUKE U VEZI SA PRAVOM NA RAD I VRŠENJE PROFESIJE

Skupština i Vlada Republike Kosovo treba da imaju aktivnu ulogu na sprovođenju odluka Nezavisnog nadzornog odbora (NNO), tražeći konkretnu odgovornost institucija i lica zbog zanemarivanja njegovih odluka u skladu sa važećim zakonom.

Vlada može utvrditi i propisati regulative u skladu sa relevantnim zakonima iz ove oblasti, kao i da poveća budžet kako bi se sprovodio Zakon o radu u potpunosti u javnom i privatnom sektoru.

Vlada treba da osigura sprovođenje odredaba iz kolektivnih ugovora i primenu istih u potpunosti.

Da se poveća broj inspektora u Inspektoratu rada.

PREPORUKE NAKON ISTRAŽE ŽALBI KOJE SE ODOSE NA SUDSTVO

Skupštini i Vladi Republike Kosovo se preporučuje da se poštuje jednakost vlasti kao što je to Ustavom propisano i da se pravosuđu dodele budžetska sredstva prema podnetom zahtevu i njegovim potrebama za nezavisno funkcionisanje.

Skupštini Republike Kosovo, Vladi i Sudskom savetu Kosova se preporučuje da sudska vlast obuhvati celu teritoriju zemlje, uključujući i severne opštine Leposavić, Zubin Potok i Zvečan, kao što je predviđeno Ustavom Republike Kosovo.

Sudskom savetu Kosova i Ministarstvu pravde Ombudsman preporučuje da se krene sa radom na donošenju pravnog instrumenta koji bi predstavljao delotvoran pravni lek po članu 13 Evropske konvencije o ljudskim pravima, kojim bi se obezbedile naknade u vezi sa žalbama za zastarevanje sudskih predmeta ili preterano odugovlačenje sudskih postupaka.

Sudskom savetu Kosova se preporučuje da strukturne reforme sudova, u skladu sa Zakonom o sudovima, br. 03/L-199, čije je sprovođenje otpočelo od januara 2013.god, budu funkcionalne i da ne dovode do novih odugovlačenja prilikom odlučivanja po predmetima. Povećanje efikasnosti kod sprovođenja državne strategije "smanjenja zaostalih predmeta", kako bi se smanjio broj nerešenih sudskih predmeta.

Da se osigura bezbednost sudija, posebno u odeljenjima za teške zločine, da se preduzmu neophodne mere i pravni imperativi za primenu odgovarajućih mera bezbednosti i van prostorija suda.

PREPORUKE NAKON ISTRAGE ŽALBI KOJA SE ODOSE NA SUDSTVO

Sudskom savetu Kosova i Posebnoj komori Vrhovnog suda se preporučuje da se prekine sa odbijajućom praksom, nego da se formiraju nove i ojačaju postojeće prevodilačke jedinice radi pružanja usluga u okviru Posebne komore Vrhovnog suda, kako građani ne bi bili uslovljeni da dokumentaciju prevode na engleski jezik.

Sudskom savetu i Tužilačkom savetu Kosova se preporučuje da se mere lišavanja slobode - pritvor, lišavanje slobode optuženih kao mera obezbeđenja prisustva okrivljenog u krivičnim postupcima, izriču samo u slučajevima zakonske opravdanosti i neophodnosti, a da se umesto toga primenjuju alternativne mere iz člana 173. Zakona o krivičnom postupku br. 04/L-123.

Kancelariji disciplinskog tužioca se preporučuje da istraži sve slučajeve pritužbi građana koja se odnose na zastarevanje njihovih predmeta, a kod slučajeva zloupotrebe službenog položaja, da se preuzmu sve zakonske mere predviđene Zakonom o sudijama i tužiocima ukoliko se zloupotrebe dokažu.

Sudovima se preporučuje realizacija i sprovođenje sudskih odluka u okviru rokova koji su propisani zakonom.

Tužilaštvima se preporučuje u svim krivičnim slučajevima kada se odbacuju krivične tužbe od strane tužilaštava, da se stranke u postupku blagovremeno obaveste o mogućnostima pokretanja privatne tužbe.

Advokatskoj komori Kosova se preporučuje da obezbedi bolji kvalitet pružanja pravne pomoći u slučajevima koji se dodeljuju po službenoj dužnosti (ek officio zastupanja), da jasno i bez oklevanja reguliše odnos između pravnog zastupnika i klijenata, ukoliko dođe do slučajeva povreda advokatskih dužnosti.

PREPORUKE U VEZI SA UPOTREBOM JEZIKA

Da Vlada Kosova, na centralnom i lokalnom nivou, obezbedi jačanje kapaciteta javnih institucija, kako bi se u potpunosti i na kvalitetan način sprovodio Zakon o upotrebi jezika.

Da Vlada Kosova preduzme konkretne mere i omogući da Kancelarija poverenika za jezike u okviru datog mandata, što pre postane operativna, kao i da preduzme mere u cilju podizanja svesti o funkcijama i ulozi Komisije za jezike.

Da Vlada Kosova, zajedno sa Ministarstvom za obrazovanje, nauku i tehnologiju, preduzme mere u cilju obezbeđivanja nastave na bilo kom od izabranih službenih jezika sa obaveznim časovima iz drugog jezika, radi podsticanja jezičkog zbližavanja.

Da Vlada Kosova obezbedi redovnu obuku za javne službenike da bi se osiguralo učenje oba službena jezika, kako bi se prevazišle jezičke barijere.

PREPORUKE U VEZI SA USTAVNIM SUDOM

Vladi Republike Kosovo i Kosovskoj agenciji za privatizaciju hitno sprovođenje presude br. KI 08 / 09 koju je doneo Ustavni sud 17. decembra 2010, u korist bivših radnika " KMI " iz Uroševca.

Ustavnom sudu da utvrdi pravne i institucionalne mehanizme za efikasnu i pravilnu realizaciju i implementaciju svojih odluka u zakonskom roku.

Kontakt sa Institucijom Ombudsmana

e-mail adresa:

info@ombudspersonkosovo.org

Besplatan poziv za stranke:

0800 15555

Adresa Centralne kancelarije:

Institucija Ombudsmana

Naselje Sunčani Breg, Ul. "Enver Maloku", br. 28

10000 Priština, KOSOVO

Rad sa strankama ponedjeljak – petak, od 08:30- 15:30

Tel: +381 (0) 38 223 782, +381 (0) 38 223 783,

+381 (0) 38 223 784, +381 (0) 38 223 789

Fax: +381 (0) 38 223 790

Kancelarija u Prizrenu

Adresa: Ul. "Remzi Ademi", b.b.

Tel: +381 (0) 29 222 138

Rad sa strankama:

od 08:30 -15:30

Kancelarija u Peći

Adresa: Ul "Mbretëresha Teutë" Br.59,

Sprat III, Br. 3, Zgrada Opštine

Tel: +381 (0) 39 432 931

Rad sa strankama:

od 08:30 -15:30

Kancelarija u Gnjilane

Adresa: Ul "Adem Jashari" Zgrada

Opštine II

Tel: +381 (0) 280 320 843

Rad sa strankama

od 08:30 -15:30

Kancelarija u Mitrovici

Adresa: Trg "Agim Hajrizi", b.b.,

Zgrada regionalne poreske uprave

Tel: +381 (0)28 530 138

Rad sa strankama:

od 08:30 -15:30

Pod-kancelarija u Mitrovici

Adresa: Ul. "Sami Frashëri" b.b.

Bošnjačko Naselje ,

Zgrada KKA na severu Mitrovice,

Tel: + 377 (0)45 455 319

+381 64- 956-00-50

Rad sa strankama:

od 08:30 -15:30

Kancelarija u Gračanicu

Telefon : +381 (0) 38 65 118

Mob. telefon + 377 (0) 44 367 719

+ 381 (0) 64 37 11 137

Rad sa strankama:

Od 08:30 -15:30

Kancelarija u Uroševcu

Adresa: Zgrada Opštine

Prizemlje

Tel.: + 381 (0) 290 326 032

Rad sa strankama: od 08:30 -15:30

Kancelarija u Đakovici

Adresa: Ul. UÇK-a, b.b.,

(nasuprot KRU "Radoniqi")

Tel. + 381 (0) 390 327698

Rad sa strankama: od 08:30 -15:30